

Neobětuj
své slabší dítě
silnějším,
nýbrž je chraň.
Nebav se na úkor těch,
kdo jsou na tobě
závislí. Nezesměšňuj
váženého člověka,
neboť on je ti nadřazený.
Smrt je černý velbloud,
který klečí
u dveří všech.
Smrt je přítel
a osvoboditel.
Malý kopeček v nížině
o sobě smýšlí
jako o veliké hoře.
Lidé jsou trpaslíci
odsouzení k nuceným
pracem v království
temnoty (či nevědomosti).
Jsme opravdovými
troglodyty, obyvateli jeskyň,
ačkoliv svou jeskyň zveme
světem. Žijíc po věky
v říši temna,
považujeme naši temnotu
za jasný den.
Všechn život je jen
věčným slibem;
obnoveným závazkem,
avšak nikdy nenaplněným.
Člověk je králem,
sesazeným a vyhnaným
ze svého království,
v řetězech a v kobce.
Srdce žebráka
nebude spokojeno
s polovinou vesmíru;
nerodí se části,
nýbrž celkem.
Náš život je předsálí
paláce, kde leží
náš skutečný poklad –
nesmrtelnost.
Je marné snažit se
polapit ozvěnu oceánu
svíráním lastury, v níž
zůstává skryta;
tak marné, jako se snažit

zachytit esenci
svíráním formy,
ve které na krátko
vysvitlá.
Když se temné mraky
srazí,
jasný pohled na Nebe
je zastíněn.
Když na nás
padne ticho,
můžeme slyšet hlasy bohů,
jak ukazují v tichém světle
božského zákona
pravou cestu,
po níž máme jít.
Všechn vzduch
se rozeznívá s přítomností
ducha a duchovních zákonů.
Duch je to, co pod
myriádou iluzí života
stále pracuje pro svůj cíl;
tiše, nepostřehnutelně,
nezdolatelně se posouvá
ke své božskosti.
ŘÍJEN
Vědomí dobra,
jež ani zlato,
ani nechutná sláva, ani
naděje na nebeskou blaženost
nemůže koupit;
ale život jasného dobra,
nezměnitelná vůle,
nezhasitelná touha
po universálním štěstí;
srdce,
které s ním bije
v jednotě; mozek,
jehož vždy bdělá moudrost
se namáhá, aby změnila
bohaté sklady rozumu
za své věčné šrámy.
Toto „obchodování“
nejupřímnější ctnosti
nepotřebuje žádné
zprostředkující znaky
sobectví, žádný závistivý
styk ubohého zisku,
žádné vyvažování rovnováhy,
chladné a dlouhé: –
Ve spravedlivé a rovné míře

je vše zváženo;
Jedna miska obsahuje
souhrn lidských šrámů,
a druhá
SRDCE DOBRÉHO
ČLOVĚKA! – SHELLEY
Kouzlo času
skrývá před slabými
dušemi lidí
temné propasti
kolem nich,
strašlivé a mocné
zákony, jež neustále
řídí jejich životy.
Není zde
smrti bez hříchu,
a žádné strasti
bez přestupku.
Lidské činy se dělí
dle svého předmětu
do čtyř skupin;
jsou buď bezcílné,
nedůležité,
marnivé, či dobré.
Slunce způsobuje
den a noc,
božské a lidské.
Noc je pro spánek
bytostí,
den pro vykonávání
jejich činností.
Pokud bychom byli
přesvědčeni, že své křivé
cesty nemůžeme nikdy
narovnat, měli bychom
věčně pokračovat ve svých
chybách. Kde není
ctnost a rozlišování,
tam nemá být
zasíváno učení o nic víc,
než dobré semeno
na neúrodnou půdu.
Nechť žádný člověk,
i když sužovaný,
není zahořklý,
ani nevymýšlí skutky, jež by
způsobily újmu druhému.
Nikdo není starším,
protože je jeho hlava šedivá:
kdokoliv, ačkoliv mladý,

má moudrost, toho bohové
považují za stařešinu.
Moudrý člověk by měl
vždy ucuknout před ctí
jako před jedem,
a měl by vždy toužit
po neúctě
jako po ambrózii.
Ačkoliv pohrdán,
spí jedinec v pohodlí,
v pohodlí se vzbouzí,
v pohodlí žije
v tomto světě;
ale opovrhující zahyne.
Nedůvěřuj v obchodování,
kde člověk vždy spí
od slunce východu
do západu, neboť tak se
dopouští velikého hříchu.
Ti, kdo dávají přednost
plavání ve vodách
své nevědomosti,
a cestě velmi nízko,
nemají zapotřebí namáhat
tělo či srdce; stačí jen,
aby se přestali pohybovat
a zcela jistě se potopí.
Tak jako kopající
člověk narazí na vodu,
tak zanícený žák
dosáhne vědění.
Dobrý člověk může
obdržet čisté vědění
dokonce i od podřadného;
nejvyšší ctnost
od nejnižšího.
Ambrosii lze získat
dokonce i z jedu;
elegantní řeč
dokonce i od hlupáka;
ctnost i od nepřítele;
a zlato z odpadu.
Kdokoliv nenabízí
jídlo chudým, oděv nahým,
pomoc sužovaným,
ten se narodí
chudý, nahý,
a trpící.
Tak jako rozsévač
nezíská žádnou sklizeň,

pokud bude sít na slanou
půdu, tak dárce nezíská
žádný prospěch darováním
těm, kdo toho nejsou hodni.
Jsou tu tři věci,
jež člověka nikdy neomrzí:
zdraví, život a bohatství.
Neštěstí, jež přichází
od vysoké autority,
nelze odvrátit;
opatrnost je k ničemu
proti výnosům osudu.
Nejhorší z chorob
je závist; nejlepší
z léků je zdraví.
Tři věci nelze nikdy
získat se třemi věcmi:
bohatství s touhou po něm;
mládí s kosmetickými
přípravky; zdraví s léky.
Triviálnost ničí upřímné
snažení, lež je nepřítel
pravdy,
útlak maří spravedlnost.
Opatrnost nemůže nikdy
přivodit ostudu;
imbecilita s sebou nikdy
nemůže přinést čest.
Kohokoliv bohatství
nepovýší,
toho chudoba neponíží,
ani pohroma jej nesvrhne.
Noc a den
jsou koňmi člověka;
popohánějí jeho,
ne on je.
Kdo nedbá nářku,
doznává svou
vlastní podlost;
a kdokoliv připisuje význam
svojí dobročinnosti,
vyvolává výčitky.
Jsou čtyři věci
z nichž i trocha
ujde dlouhou cestu:
bolest, chudoba, chyby,
a nepřátelství.
Ten, kdo nezná
svoji vlastní hodnotu,
nikdy neocení

hodnotu ostatních.
Kdokoliv se stydí
za svého otce a matku,
je vyloučen
z řad moudrých.
Ten, kdo není nízký
ve svých vlastních očích,
nebude nikdy vznešený
v očích druhých.
LISTOPAD
„Tak velký, jako je
bezmezný vesmír,
tak velký je ten
malý skrytý Duch!
Nebesa a Země jsou
v něm! Oheň a vzduch,
a slunce a měsíc a hvězdy;
temnotu a světlo
obsahuje!
Vše, co tvoří člověka,
jeho přítomnost,
jeho minulost,
a vše, co se mu přihodí; –
všechny myšlenky a věci
leží složený
v jeho věčné velikosti!“
– TAJEMSTVÍ
SMRTI
(Z Upanišady Karta).
Při každém požehnání
mysli na jeho konec,
při každém neštěstí
mysli na jeho odstranění.
Pokud spravedlnost
v člověku nepřevládá
nad nespravedlností,
rychle upadne v zkázu.
Marné naděje odřezávají
člověka od všeho dobra;
ale zřeknutí se chamtivosti
brání všemu zlému.
Trpělivost vede k moci,
ale chtíč vede ke ztrátě.
Moudrostí je dar vědění
dáván najevo;
vědění jsou získány
vrcholné věci.
V pohromě se prokazují
ctnosti lidí,
a dlouhým odloučením

je jejich přátelství testováno.
 Člověk, který
 přesně rozumí
 pohybu
 a přičinám převratů
 kola života,
 není nikdy oklamán.
 Dny končí západem slunce,
 noci končí
 východem slunce;
 koncem radosti
 je vždy smutek,
 koncem smutku
 je vždy radost.
 Všechny skutky
 končí ve zkáze;
 smrt je jistá pro vše,
 co se zrodí;
 vše v tomto světě
 je pomíjivé.
 V informaci se ukazuje
 bystrost člověka,
 a na cestách je testována
 jeho povaha.
 V chudobě je podrobena
 zkoušce laskavost,
 a ve chvíli hněvu
 se ukazuje lidská
 pravdomluvnost.
 Jedině pravdou
 je lidská mysl očištěna,
 a správnou disciplínou
 je inspirována.
 Podáním si ruky
 s podvodem je jedinec vržen
 do vln plahočení.
 Strach ze soudu
 odradí od zlého,
 ale braní jej na lehkou váhu
 vede ke zkáze.
 Skutek se může zdát
 dobrým, ale teprve jeho
 následky odhalí jeho záměr.
 Inteligence se projevuje
 dobrým úsudkem.
 Učení čistí mysl
 a nevědomost ji zaplétá.
 Kdokoli dbá dobré rady,
 je v bezpečí před pádem;
 ale kdo ji odmítá,

padá do jámy
 vlastní domýšlivosti.
 Věrným přítelem je
 člověk v životě podporován
 a za odměnu jsou
 přátelství utužována.
 Kdokoliv nedokáže
 odpustit křivdu, jež se mu
 stala, ten pozná,
 jak sám ničí
 své dobré skutky.
 Ten, kdo dává
 lidstvu cenné věci,
 z lidstva činí svého dlužníka
 pro budoucí zrození.
 Závistivý člověk
 není nikdy spokojen,
 ani nemůže nikdy doufat,
 že se stane velkým.
 Čím více se člověk
 odívá do střídmosti,
 tím lépe zahaluje
 své chyby.
 Nejlepší politikou
 pro člověka je nechlubit se
 svými ctnostmi.
 Nejlaskavější politikou
 silného člověka
 je neodhalovat svou moc
 v dohledu
 slabšího člověka.
 Svárlivý člověk
 vyvolává nepřátelství;
 lidé často nedokážou
 potlačit hněv, když
 jednají s hlupáky.
 Inteligence se neprojevuje
 chytrými slovy,
 nýbrž moudrými činy.
 Výřečnosti
 příjemného řečníka jsou
 všichni lidé okouzleni.
 Řemeslo má to nejlepší
 z lidí; troufalost dobývá
 města, prvním je pohrdáno,
 druhé je obdivováno.
 Stateční lidé,
 jejichž schopnosti
 všichni potřebují,
 nebudou nikdy

sklíčení nepřáteli.
PROSINEC
 „Vyzvoňte staré,
 přizvoňte nové,
 zvoňte, šťastné zvonky,
 přes sněhovou pláň:
 Rok odchází,
 nechte jej jít;
 Vyzvoňte falešné,
 přizvoňte pravdivé.
 Vyzvoňte smutek,
 který podrývá mysl,
 pro ty, které tu
 již více nevidíme;
 Vyzvoňte nevraživost
 bohatých a chudých,
 přizvoňte nápravu
 celému lidstvu.“
 – TENNYSON
 (In memoriam)
 Nejvzácnější dar, který
 přijal člověk na Zemi,
 je touha po moudrosti.
 Ve zdraví a bohatství
 člověk nikdy nemá
 nedostatek přátel.
 Opravdoví přátelé jsou však
 ti, kdo zůstávají,
 když jsou zapotřebí.
 Ze všech zvířat na Zemi
 má jedině člověk vlohy
 působit morální potíže.
 Člověk obsahuje
 tři druhy zla:
 zlo působené jeho
 (nižší) přirozeností; zlo
 působené člověkem člověku;
 a zlo působené
 člověkem sobě samému.
 Velikým člověkem je ten,
 kdo je odolný proti
 lichocením, marnivosti,
 nespravedlnosti a lásce
 k okázalosti a moci.
 Moudrým člověkem je ten,
 kdo dokáže přijmout
 i opustit ty takzvané
 nezbytnosti života,
 se kterými jsou ostatní
 lidé nestřídmí.

Držet se při síle ducha
v jedné situaci
a při střízlivosti v druhém
je důkazem veliké duše
a nedobytné ctnosti.
Nechť je každý skutek
vykonán s naprostou
vážností, lidskostí,
svobodou a spravedlností,
a vykonej jej tak, jako by to
byl tvůj poslední skutek.
Člověk může být zřídka
nešťastný ignorováním
myšlenek
druhého;
avšak ten,
kdo nedbá hnutí
své vlastní mysli,
je jistě nešťastný.
Nenech
události vyrušit,
nebo vnější předměty
upoutat tvé myšlenky;
nýbrž udržuj svou mysl
tichou a uvolněnou,
aby byla připravena
naučit se něčemu dobrému.
Dbej o všechny své
skutky, slova a myšlenky
náležitě, neboť můžeš
kdykoliv zemřít.
Co záleží na smrti?
Pokud existují bohové,
nemůžeš dojít žádné újmy,
neboť oni ti
neublíží.
A pokud bohové nejsou,
nebo se nestarají o smrtelníky
– proč pak
není svět bez bohů
hodný času člověka,
aby v něm žil.
Existence bohů
a jejich zájem
o lidské záležitosti
je nesporný.
Pamatuj si,
že život se obnošuje,
a každý den přijdeš
o jeho malou část.

Nebud' závislý
na vnější podpoře,
ani se nedoprošuj
svého klidu po druhém.
Zkrátka nikdy
neodhazuj své nohy,
abys mohl stát o berlích.
Pokud prozkoumáš
člověka, který byl
dobře disciplinován
a očištěn filosofií,
nenajdeš nic, co by v něm
bylo závadné, falešné,
nebo odporové.
Život se pohybuje
ve velmi úzkém obvodu;
ano, a lidé také
žijí v malém
koutě světa.
Ubozí pomíjíví smrtelníci
vědí málo
dokonce i o sobě,
mnohem méně pak
o těch, kdo zemřeli
dávno před jejich dobou.
Smrt a tvoření
jsou obojí záhadami
přírody,
a připomínají se navzájem;
první pouze
rozpouští ty elementy,
jež ta druhá spojila.
Nedomnívej se,
že je ti ublíženo,
a tvé stížnosti ustanou.
Ustaň se stížnostmi
a nebude ti způsobena újma.
To, co nečiní člověka
horším,
nečiní horším
jeho život;
v důsledku nedochází újmy
ani zevnitř ani zvenčí.
Nyní je tvá podstata
odlišená;
ale zanedlouho
zmizíš do celku:
budeš navrácen do toho
universálního vědomí,
které ti dalo tvé bytí.

Nejednej tak,
jako bys měl deset tisíc let
k zahoení.
Smrt stojí
u tvého lokte.
Bud' k něčemu dobrý,
dokud žiješ,
a je to v tvé moci.
Ten, kdo je tak úzkostný,
aby se o něm mluvilo
až bude mrtvý,
neuvážil to, že všichni
kdo jej znali,
budou brzy pryč.
Pokud příliš podlézavě
závisíš na pěkných řečech
druhých lidí,
budeš nehoden
své vlastní podstaty.
Cokoliv je dobré,
má tu kvalitu
samo od sebe; je to hotové
ze své vlastní podstaty,
a chvála
není jeho součástí.
Nedělej výtržnosti;
udržuj své záměry
čestné a svá
přesvědčení pevná.
Ten, kdo vykoná
pamětihodný skutek
a ti, kdo o něm mluví,
jsou všichni jen
věcmi krátkého trvání.
Odevzdej se upřímně
do rukou osudu,
a nech jej vybrat ti
jaký osud se mu zlíbí.